

[Pelle Voigt]

samme måde som Grækenland og Tyrkiet endnu en gang i år har blokeret vedtagelsen af hinandens styrkemål ved at reservere sig klart. Måske er regeringens frygt for at blokere for det store stærke USAs styrkemål forståelig, selv om der ifølge senator Hatfields sikkerhedspolitiske rådgiver Rick Rolles udtalelser i Information den 17. maj ville have været bred forståelse i Kongressen for et sådant skridt.

Mindre tilgiveligt er det, at regeringen og forsvarsministeren ikke på noget tidspunkt trods flere præcise spørgsmål informerede folketinget om, at blokeringsmuligheden faktisk var til stede, og helt utilgiveligt er det, at regeringen ved flere lejligheder faktisk i strid med kendsgerningerne vildledte folketinget ved at påstå, at denne mulighed ikke eksisterede i NATOs procedure, som de fleste folketingsmedlemmer her af gode grunde – ikke mindst takket være regeringen – ikke er fuldt bekendt med.

Den sag vil vi vende tilbage til ved lejlighed, men den sætter unægtelig regeringens erklærede modstand mod de nye, binære krigsgasser i et pinligt lys, ikke mindst efter den faktiske vedtagelse af styrkemålene på ambassadørmødet i NATOs forsvarsplanlægningskomité.

Nu gælder sagen imidlertid NATOs forestående forsvarsministermøde i forsvarsplanlægningskomiteen og det efterfølgende møde i Det nordatlantiske Råd.

Her vil jeg gerne henvise til, hvad et flertal af folketingets partier skrev til udenrigsministeren og forsvarsministeren i et brev af 7. maj 1986, altså forud for ambassadørmødet i DPC. Ordførerne for socialdemokratiet, SF, de radikale og VS fastslog her efter at have citeret den amerikanske kongresbeslutning:

»Det betyder, at bl.a. Danmarks eventuelle godkendelse af eller noteren sig sådanne nye styrkemål vil være ensbetydende med godkendelse af produktionen af de nye kemiske våben.

Den danske repræsentant i Defence Planning Committee må derfor ubetinget gøre det klart, at Danmark ikke accepterer fastsættelse af styrkemål omfattende de nye kemiske våben på det kommende DPC-møde. Ligeledes må ministrene – ligeledes efter vores opfattelse – fastholde og klargøre dette synspunkt på de umiddelbart efterfølgende ministerrådsmøder i rådet. Denne holdning, som

vi altså her udtrykker på vegne af et flertal af folketingets partier, vil blive lagt til grund for vedtagelsen af en dagsorden i debatten den 20. maj.«

Det er netop, hvad man må formode vil ske i dag, og forsvarsministeren vil herefter være forpligtet til at fremføre de danske synspunkter på DPC-mødets ministerdel, så de kommer til udtryk i det vedtagne communiqué og den truffe beslutning om de kemiske våben ikke blot tages til efterretning med lidt kosmetisk jamren.

Ligeledes må man på det kommende møde i Det nordatlantiske Råd gøre det klart, at Danmark i lighed med en række andre europæiske lande er imod de nye oprustningsplaner, og det må ske ved, at sagen formelt rejses på rådsmødet som krævet af den amerikanske kongres og ved, at den danske afvisning af giftgassen kommer til udtryk i det vedtagne communiqué.

Præsident Reagans fremstående partifælle senator Hatfield udtrykker det således over for Information den 17. maj:

»Blot fordi USA ikke vil rejse spørgsmålet i Det nordatlantiske Råd, er det ikke ensbetydende med, at europæiske regeringer ikke kan. Den eneste virkelige prøve på en NATO-regerings modstand mod amerikansk produktion af kemiske våben bør være dens vilje til nu at rejse indvendinger mod den amerikanske produktion på mødet i rådet. Europæiske modstandere af nervegas bør kræve intet mindre.«

Senator Hatfield fortsætter:

»Kun den nedskrevne modstand fra NATO-regeringer imod amerikansk produktion af kemiske våben i Det nordatlantiske Råd vil give Kongressen en chance, når den udfordrer præsidentens uundgåelige meddelelse om, at NATO har godkendt produktionen.«

Det er stærke, klare ord fra flertallets talsmand i dette spørgsmål i den amerikanske kongres. Hvis Danmark sidder dem overhørig, udsætter folketinget sig for første gang virkelig for, at de anklager for politisk forvirring og anti-amerikanisme, som hidtil er blevet rette mod det sikkerhedspolitiske flertal her i huset, får en begyndende reel baggrund, som de hidtil fuldstændig har savnet.

Det ville være en historisk fejltagelse i denne sag at falde de moderate kræfter i den amerikanske kongres i ryggen ved direkte eller indirekte at give Reaganregeringen de